

Sygnatura akt III C 1271/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 25 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie III Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Suhecka

Protokolant: Mariusz Toczek

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2016 r. w Szczecinie

sprawy z powództwa P. W.

przeciwko J. W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego J. W. na rzecz powoda P. W. kwotę 483,52 zł (czterysta osiemdziesiąt trzy złote pięćdziesiąt dwa grosze) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 12 kwietnia 2012r.;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 183 zł (sto osiemdziesiąt trzy złote) tytułem kosztów procesu.

SSR Joanna Suhecka

Sygn. akt III C 1271/15

UZASADNIENIE

Powód P. W. w pozwie złożonym w dniu 12 marca 2015r. skierowanym przeciwko J. W. wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1069,51 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 689,51 zł za okres od 30 marca 2012r. i od kwoty 380 zł za okres od wniesienia pozwu.

W uzasadnieniu żądania powód wskazał, że w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez pozwanego pod sygn. kms 38/12 uiszczył kwotę 1090 zł na rzecz wierzyciela tytułem spłaty należności dochodzonej w tym postępowaniu oraz kwotę 1000 zł na rzecz pozwanego tytułem zaliczki na poczet kosztów tego postępowania. Komornik umorzył postępowanie egzekucyjne i ustalił koszty na kwotę 310,49 zł, a nadto postanowił pobrać z uiszczonej zaliczki kwotę z tytułu należności za parking zajętego w toku postępowania pojazdu T. (...). Zdaniem powoda komornikowi nie należą się żadne koszty poza kwotą 310,49 zł, gdyż pojazd został zajęty mimo braku podstaw do dokonania tej czynności, bowiem powód został wezwany do wydania pojazdu do dnia 16 lutego 2012r., a przed tą datą uregulował należność na rzecz wierzyciela i zaliczkę na poczet kosztów postępowania egzekucyjnego. Nadto mimo umorzenia postępowania w dniu 15 marca 2012r., pojazd został mu wydany dopiero 27 kwietnia 2012r., przy czym postanowienia dotyczące tego pojazdu wydane po 20 marca 2012r. zostały uchylone przez sąd. Powód pismem z dnia 29 marca 2013r. wezwał pozwanego do zwrotu różnicy między uiszczoną zaliczką a kosztami egzekucji w wysokości 310,49 zł.

Kwoty 380 zł powód dochodził tytułem kosztów zakupu nowego akumulatora do samochodu T. (...), gdyż po odbiorze pojazdu od pozwanego okazało się, że znajdują się w nim rozładowane akumulatory. Gdyby pojazd został wydany już w dniu 6 marca 2012r., jak domagał się tego powód, nie zaistniałaby potrzeba zakupu nowego akumulatora.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 12 maja 2015r. orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany złożył sprzeciw, w którym zaskarżył wydany nakaz w całości i wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych, modyfikując ten wniosek przed zamknięciem rozprawy w ten sposób, że wniósł o zasądzenie z tytułu kosztów pełnomocnika procesowego wynagrodzenia w wysokości potrójnej stawki minimalnej.

Pozwany podniósł, iż bezzasadne jest twierdzenie powoda, że nie jest zobowiązany do pokrycia należności wynikających z zajęcia pojazdu T. (...). Zobowiązanie powoda z tytułu poniesienia kosztów dozoru oraz parkingu powstało w chwili zajęcia pojazdu, która to czynność nie została uchylona, a obowiązek pokrycia tych kosztów wynika z punktu trzeciego postanowienia z dnia 15 marca 2012r., które również nie zostało podważone w toku postępowania egzekucyjnego. Ostateczny koszt dozoru pojazdu mógł zostać ustalony dopiero po odebraniu pojazdu przez dłużnika. Ponadto część wpłaconej zaliczki tj. kwota 205,99 zł została pobrana przez pozwanego w trybie zajęcia wierzytelności na pokrycie zaległości wynikających z kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawie kms 160/08 postanowieniem z dnia 29 marca 2008r.

W odniesieniu do żądania zapłaty kwoty 380 zł pozwany wskazał, że pozwany nie przedstawił żadnych okoliczności, które świadczyłyby, że doszło do niezgodnych z prawem zachowań pozwanego i między tymi zachowaniem a rozładowaniem się akumulatora zachodzi adekwatny związek przyczynowy.

W stosunku do zajęcia wierzytelności do kwoty 205,99 zł stanowiącej koszty postępowania w sprawie kms 160/08 powód podniósł, że wierzytelność komornika w zakresie tych kosztów uległa przedawnieniu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Zgodnie z wnioskiem wierzyciela Sądu Rejonowego Szczecin -Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 30 stycznia 2012r. komornik J. W. wszczął postępowanie egzekucyjne pod sygn. kms 38/12. Podstawą egzekucji był wyrok Sądu Rejonowego Szczecin -Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 2 czerwca 2009r. wydany w sprawie o sygn. VI K 1159/09. Wierzytelność podlegająca egzekucji, obejmująca koszty postępowania sądowego i grzywnę, wynosiła 1090 zł.

Pismami z dnia 8 lutego 2012r. komornik zawiadomił dłużnika o wszczęciu egzekucji, wezwał do stawienia dłużnika w kancelarii i podjął czynności w celu ustalenia składników, z których mogła być prowadzona egzekucja. Korespondencja została doręczona dłużnikowi w dniach 3 i 9 marca 2012r.

Dowód:

-zlecenie egzekucyjne k. 1

-tytuł wykonawczy k. 3

-zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 5

-potwierdzenie odbioru k. 33 akt kms 38/12

-potwierdzenie odbioru k. 15 akt kms 38/12 tom II

W dniu 16 lutego 2012r. komornik zajął dwa pojazdy należące do dłużnika, w tym samochód osobowy T. (...) o nr rej. (...). O zajęciu poinformował dłużnika pismem z dnia 16 lutego 2012r., a odrębnym pismem z tego samego dnia komornik wezwał dłużnika do wydania samochodu osobowego T. (...) o nr rej. (...) wyznaczając termin na dzień 12 marca 2012r. To ostatnie pismo nie zostało przez dłużnika odebrane. Termin na odbiór pisma, po ponownej awizacji upłynął z dniem 1 marca 2012r.

W dniu 6 marca 2012r. o godz. 12:50 został sporządzony protokół zajęcia ruchomości w postaci samochodu osobowego T. (...) o nr rej. (...). Pojazd znajdował się wówczas w dyspozycji komornika R. W., w wyniku zajęcia w toku innego postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez tego komornika i znajdował się na parkingu przy ul. (...) w S.. Pojazd został przekazany pod dozór R. P. prowadzącemu wskazany parking. W protokole zapisano, że brak było możliwości uruchomienia pojazdu i wyświetlenia stanu liczników.

Dowód:

- protokół zajęcia ruchomości -akta kms 38/12 k. 15
- informacja o zajęciu pojazdu -akta kms 38/12 k. 14
- wezwanie z dnia 16 lutego 2012r. k. 18, akta kms 38/12 k. 13
- potwierdzenie odbioru k. 19
- protokół zajęcia ruchomości k. 21
- informacja o zajęciu pojazdu -akta kms 38/12 k. 14
- protokół zajęcia ruchomości -akta kms 38/12 k. 20-21

W dniu 7 marca 2012r. M. W. dokonała przelewu na rzecz wierzyciela w kwocie 1090 zł.

W dniu 9 marca 2012r. M. W. spotkała się z komornikiem J. W. w jego kancelarii, aby ustalić warunki zakończenia postępowania egzekucyjnego. Okazała dowód wpłaty dokonanej na rzecz wierzyciela. Komornik wręczył jej protokół zajęcia pojazdu T. (...) i obwieszczenie o jego licytacji z dnia 7 marca 2012r. M. W. złożyła wówczas wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego i wydanie pojazdu T. (...).

W dniu 9 marca 2012r. P. W. dokonał przelewu na rzecz komornika J. W. w kwocie 1000 zł na poczet kosztów postępowania egzekucyjnego kms 38/12.

Postanowieniem z dnia 12 marca 2012r. komornik na podstawie art. 822 k.p.c. wstrzymał się z dokonaniem czynności w sprawie oraz oddalił wniosek dłużnika o umorzenie egzekucji i wydanie pojazdu, jako zbyt daleko idące.

Dowód:

- potwierdzenia przelewu k. 6, akta kms 38/12 k. 38
- postanowienie komornika z dnia 12 marca 2012r. k. 148, akta kms 38/12 k. 45
- protokoły – akta kms 38/12 k. 31, 37

Postanowieniem z dnia 15 marca 2012r. komornik w pkt 1 umorzył postępowanie egzekucyjne na wniosek wierzyciela, w punkcie 2 ustalił koszty postępowania na kwotę 310,49 zł i obciążył nimi dłużnika, w punkcie 2 postanowił pobrać kwotę ustalonych kosztów z zaliczki w wysokości 1000 zł wpłaconej przez dłużnika, zaś powstałą różnicę po uregulowaniu należności za parking nieobjętej tym postanowieniem zwrócić dłużnikowi, w punkcie 4 postanowił wezwać dłużnika do odbioru pojazdu T. (...) po wcześniejszym uzgodnieniu terminu odbioru z komornikiem.

Postanowienie nie zostało skutecznie zaskarżone. Zostało doręczone dłużnikowi w dniu 20 marca 2013r. Skarga została odrzucona z powodu jej złożenia po terminie.

Dowód:

- postanowienie komornika z dnia 15 marca 2012r. k. 9, akta kms 38/12 k. 52-53

- postanowienie SR z dnia 26 kwietnia 2012r. akta kms 38/12 k. 76-77 tom II

Początkowo termin na przekazanie pojazdu został wyznaczony na dzień 30 marca 2012r. W wyniku telefonicznego kontaktu termin został zmieniony na dzień 20 marca 2012r. W tym dniu o godzinie 12 doszło do spotkania na parkingu przy ul. (...) w S., gdzie pojazd się znajdował. W spotkaniu uczestniczyli P. W., jego żona M. W., matka powoda W. W. (1), pełnomocnik powoda adwokat J. M., komornik J. W., asesor komorniczy G. R., a także zajmujący się prowadzeniem parkingu M. P. i R. P.. Wskazane osoby podpisały się na protokole z przebiegu czynności. W trakcie sporządzania tego protokołu doszło do różnicy stanowisk między komornikiem a dłużnikiem i M. W., jaki jest stan pojazdu i jakie informacje dotyczące tego stanu winny zostać utrwalone w protokole. Z uwagi na tę rozbieżność komornik postanowił odmówić wydania pojazdu.

Postanowieniem z dnia 20 marca 2012r. komornik powołał biegłego sądowego do ustalenia stanu faktycznego pojazdu T. (...) z uwzględnieniem jego uszkodzeń. Komornik telefonicznie przekazał M. W. informację o powołaniu biegłego, podał jego numer ze wskazaniem, aby skontaktowała się z biegłym w celu ustalenia terminu oględzin pojazdu. M. W. nie wyraziła zgody na udział w tych czynnościach. Oględziny pojazdu zostały dokonane bez udziału dłużnika lub jego pełnomocnika.

Dowód:

- zeznania świadka M. W. k. 73-77

- zeznania powoda k. 117-119

- zeznania pozwanego k. 119-122

- protokół z dnia 20 marca 2012r. k. 77-79, k. 57 tom II akt kms 38/12

- scenogram nagrania k. 82-89

- scenogram k. 106-112

- scenogram 152-167

- postanowienie komornika z dnia 20 marca 2012r. k. 81 akt kms 38/12

M. W. wielokrotnie próbowała się skontaktować z pozwanym po to, aby skierować do niego żądanie wydania pojazdu z uwagi na prawomocne zakończenie postępowania egzekucyjnego. Nie wyraziła zgody na dokonanie przy pojeździe czynności z udziałem biegłego, o czym również telefonicznie poinformowała biegłego. Zwróciła się do Sądu z prośbą o interwencję i zastosowanie trybu nadzorczego wobec komornika.

Dowód:

- zeznania świadka M. W. k. 73-77

Postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2012r. Sąd Rejonowy na podstawie art. 759 § 2 k.p.c. w sprawie kms 38/12 uchylił postanowienie komornika z dnia 20 marca 2012r. o powołaniu biegłego sądowego do ustalenia stanu faktycznego pojazdu marki T. (...) należącego do dłużnika, polecił komornikowi niezwłoczne wydanie dłużnikowi tego pojazdu, uchylił czynność komornika w postaci ukarania M. W. w dniu 20 marca 2012r. grzywną w wysokości 200 zł. Sąd wskazał, że z chwilą umorzenia postępowania następuje uchylenie czynności egzekucyjnych, wobec czego komornik ma obowiązek niezwłocznego wydania dłużnikowi pojazdu niezależnie od zarzutów podnoszonych przez dłużnika co do stanu tego pojazdu. Uchylenie czynności w postaci ukarania grzywną nastąpiło z uwagi na nieprawidłową formę, w jakiej czynność ta została podjęta.

W dniu 20 kwietnia 2012r. biegły na zlecenie komornika wydał opinię, w której stwierdził między innymi, że akumulator w pojeździe jest rozładowany.

Postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2012r. komornik przyznał biegłemu sądowemu kwotę 307,50 zł tytułem wynagrodzenia za sporządzoną w sprawie opinię, ustalił dalsze koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 1039,85 zł i obciążył nimi dłużnika, postanowił pokryć koszty do kwoty 483,52 zł z zaliczki wpłaconej przez dłużnika i do kwoty 500 zł z zaliczki wpłaconej przez wierzyciela, wezwał dłużnika do zapłacenia niepokrytych kosztów w wysokości 56,33 zł oraz kosztów w wysokości 500 zł pokrytych z zaliczki wierzyciela.

Postanowienie to zostało uchylone postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 1 sierpnia 2012r. Zażalenie komornika na postanowienie Sądu zostało oddalone przez Sąd Okręgowy w Szczecinie postanowieniem z dnia 7 marca 2013r.

Dowód:

- postanowienie SR z dnia 20 kwietnia 2012r. k. 12-13, akta kms 38/12 k. 55-57
- postanowienie komornika z dnia 27 kwietnia 2012r. k. 14, akta kms 38/12 k. 52-53
- postanowienie SR z dnia 1 sierpnia 2012r. k. 15, akta kms 38/12 k. 91 tom II
- postanowienie SO z dnia 7 marca 2013r. k. 16-17, akta kms 38/12 k. 115-117 tom II
- opinia biegłego k. 43 tom II akt kms 38/12

Koszty parkowania pojazdu T. (...) wyniosły w okresie od 6 marca do 20 marca 2012r. kwotę 172,20 zł, a w okresie od 21 marca do 27 kwietnia 2012r. kwotę 455,10 zł.

Dowód:

- faktury VAT k. 46, 47, akta kms 38/12 k. 80, k. 50 tom II

Pod sygn. akt kms 160/08 toczyło się postępowanie egzekucyjne prowadzone przez komornika J. W. z wniosku wierzyciela Sądu Rejonowego w Kamieniu Pomorskim na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Kamieniu Pomorskim wydanego w dniu 25 kwietnia 2005r. w sprawie W 55/05. Przedmiotem egzekucji była grzywna w wysokości 90 zł. W postępowaniu opłata egzekucyjna została ustalona na kwotę 205,99 zł. Wobec zaspokojenia dochodzonej wierzytelności postępowanie egzekucyjne zostało umorzone postanowieniem z dnia 28 marca 2008r. Komornik ustalił koszty tego postępowania na kwotę 205,99 zł i wezwał dłużnika do ich uregulowania w terminie 7 dni pod rygorem egzekucji.

Dowód:

- postanowienie komornika z dnia 28 marca 2008r. k. 195-196
- karta rozliczeniowa k. 185
- zapytanie do urzędu skarbowego k. 187-188
- zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 189-190
- wniosek o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych k. 191-192

Pismem z dnia 30 marca 2012r. komornik działając w sprawie kms 160/08 dokonał zajęcia wierzytelności dłużnika z tytułu nadpłaty w sprawie kms 38/12 na poczet wierzytelności komornika w kwocie 205,99 zł

Dowód:

- zajęcie wierzytelności k. 48, 193-194, akta kms 38/12 k. 14 tom II

Pismem z dnia 29 marca 2013r. P. W. wezwał komornika do zwrotu kwoty 1000 zł wpłaconej na poczet kosztów postępowania egzekucyjnego.

W odpowiedzi na wezwanie komornik pismem z dnia 12 kwietnia 2013r. wskazał, że brak jest podstaw do zwrotu żądanej kwoty, albowiem nie wystarczyła ona na pokrycie kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawach kms 160/08 i kms 38/12. Rozliczenie tych kosztów przedstawia się następująco:

310,49 zł – koszty ustalone postanowieniem z dnia 15 marca 2012r. w sprawie kms 38/12

205,99 zł – koszty ustalone postanowieniem z dnia 28 marca 2008r. w sprawie kms 160/08

172,20 zł – faktura za parking z dnia 20 marca 2012r.

307,50 zł – wynagrodzenie biegłego

455,10 zł – faktura za parking z dnia 27 kwietnia 2012r.

3 zł – portoria.

Dowód:

- pismo powoda z dnia 29 marca 2013r. k. 10, akta kms 38/12 k. 118-119 tom II

- pismo komornika z dnia 12 kwietnia 2013r., akta kms 38/12 k. 121 tom II

Postanowieniem z dnia 30 czerwca 2015r. Sąd Rejonowy na podstawie art. 759 § 2 k.p.c. polecił komornikowi J. W. wykonanie prawomocnego postanowienia z dnia 15 marca 2012r. w przedmiocie ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawie kms 38/12 i zwrócić różnicę między ustalonymi kosztami a wpłaconą przez dłużnika zaliczką.

Dowód:

- postanowienie SR z dnia 30 czerwca 2015r. k. 71 E, akta kms 38/12 k. 167 tom II

W dniu 14 września 2012r. została wystawiona faktura VAT potwierdzająca sprzedaż na rzecz PHU (...)P.W. W. akumulatora V. Silver za kwotę 380 zł.

Dowód:

faktura VAT k. 22

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo częściowo okazało się częściowo zasadne.

Powód dochodził w niniejszym procesie kwoty 689,51 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30 marca 2012r. z tytułu nienależnego świadczenia podnosząc, że uiścił na rzecz pozwanego zaliczkę na poczet kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawie kms 38/12 w wysokości, która przekraczała wysokość kosztów tego postępowania wynoszących kwotę 310,49 zł.

Powód dochodził również zapłaty odszkodowania w kwocie 380 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu tytułem kosztów zakupu akumulatora i wymiany akumulatora, który był zamontowany w pojeździe T. (...), a który według niego uległ uszkodzeniu z tego powodu, że pojazd zbyt długo był przetrzymywany na parkingu.

Według pozwanego w postępowaniu kms 38/12 powoda obciążają zarówno koszty w kwocie 310,49 zł, jak również koszty odpowiadające należności za parkowanie pojazdu w okresie od 6 marca 2012r. do 27 kwietnia 2012r., tj. od jego zajęcia do wydania, wynikające z wystawionych faktur. Uzasadniając swoje stanowisko pozwany wskazywał na treść postanowienia z dnia 15 marca 2012r., które wydał jako komornik prowadzący postępowania egzekucyjne, w szczególności na punkt trzeci tego postanowienia i podkreślił, że postanowienie to nie zostało podważone i jest prawomocne. Dodatkowo argumentował, że powstanie kosztów parkingu i dozoru pojazdu było wynikiem postawy dłużnika, który uniemożliwił wpisanie do protokołu opisu rzeczywistego stanu faktycznego pojazdu, a co uzasadniało podjęcie dalszych czynności mających na celu udokumentowanie stanu pojazdu i w konsekwencji skutkowało przesunięciem terminu, w jakim pojazd po zakończeniu postępowania egzekucyjnego został dłużnikowi wydany. Pozwany wskazał nadto, że część zaliczki została przekazana w trybie zajęcia wierzytelności na pokrycie należności z tytułu kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawie kms 160/08 wynoszących 205,99 zł.

W odniesieniu do drugiego z roszczeń pozwany zarzucił, że nie zostały wykazane okoliczności stanowiące przesłanki odszkodowawcze, wskazywał, że pojazd nie można było uruchomić już w dacie jego zajęcia.

Rozstrzygnięcie o zasadności powództwa wymagało w zakresie dotyczącym pierwszego z roszczeń ustalenia, jakie koszty powstałe w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygn. kms 38/12, obciążają powoda oraz czy skuteczne jest zajęcie wierzytelności dokonane przez pozwanego w dniu 30 marca 2012r., w tym rozstrzygnięcia o zarzucie przedawnienia co do wierzytelności komornika w kwocie 205,99 zł wynikającej z postanowienia z dnia 28 marca 2008r. wydanego w sprawie kms 160/08. Ocena zasadności drugiego roszczenia wymagała ustalenia, czy w świetle zebranego materiału dowodowego zaistniały okoliczności stanowiące przesłankę roszczenia o odszkodowanie, przewidziane w art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U. z 2015r. poz. 790 t.j.).

Stanowisko stron, przedstawiana argumentacja oraz zgłaszane zarzuty, w szczególności przez stronę powodową, świadczyły o tym, że strony w niniejszym postępowaniu dążą do tego, aby pod osąd Sądu w niniejszej sprawie poddać wiele okoliczności i zdarzeń prawnych, które z uwagi na zakres zgłoszonego żądania nie miały znaczenia bądź nie mogły być przedmiotem kontroli w tym postępowaniu. Gro zarzutów od strony powodowej, a także ujawniające się emocjonalne podejście do sprawy przez pełnomocnika powoda, jego żonę M. W., która występowała jako jego pełnomocnik również w toku postępowania egzekucyjnego w sprawie kms 38/12, wyraźnie wskazywały na to, że intencją strony powodowej było przeprowadzenie weryfikacji czynności wykonywanych przez komornika sądowego w toku owego postępowania egzekucyjnego. Strona powodowa kwestionowała zasadność zajęcia samochodu T. (...), podnosząc w tym zakresie, że pojazd został przejęty przez pozwanego zanim upłynął termin do wydania pojazdu, a następnie nie został zwolniony niezwłocznie po tym, jak egzekwowana wierzytelność wraz z zaliczką na koszty postępowania egzekucyjnego została uiszczona. Podnoszono również, że powód nie był obecny przy przejęciu tego pojazdu przez komornika J. W.. Wiele zarzutów dotyczyło przebiegu spotkania w dniu 20 marca 2012r. i decyzji pozwanego o odmowie wydania pojazdu. Strona powodowa akcentowała, iż w wyniku podjętych czynności kontrolnych i nadzorczych Sąd uchylał postanowienia komornika nakładając na niego określone obowiązki, w tym obowiązek rozliczenia się z zaliczki.

Wymaga zatem podkreślenia w pierwszej kolejności, że przedmiotem niniejszego postępowania nie mogła być kontrola czynności pozwanego dokonywanych jako komornika w sprawie kms 38/12. Poszczególne czynności egzekucyjne dokonywane w toku tego postępowania mogły być weryfikowane wyłącznie w ramach przeznaczonych do tego środków prawnych, takich jak skarga na czynności komornika. Sąd miał na uwadze, że zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U. z 2015r. poz. 790 t.j.) komornik jest obowiązany do naprawienia szkody wyrządzonej przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu czynności. Podstawą odpowiedzialności komornika z art. 23 jest niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu czynności. Przez działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem należy rozumieć niezgodność z normami prawa w rozumieniu art. 87 Konstytucji RP, tj. z Konstytucją RP, ustawami, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi oraz rozporządzeniami, a także niezgodność z prawem Unii Europejskiej. W wyroku

z 23 września 2003 r., K. 20/2002, LexisNexis nr 363358 (OTK ZU 2003, nr 7, poz. 76), Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że niezgodność z prawem należy ujmować obiektywnie, jako zaprzeczenie zachowania uwzględniającego nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej. Niezgodności tej nie można natomiast ujmować jako działania niezgodnego z normami obyczajowymi i moralnymi, określanymi mianem zasad współżycia społecznego lub dobrych obyczajów. Błędne oddalenie przez sąd skargi na czynność komornika, która spowodowała szkodę, nie wyłącza odpowiedzialności odszkodowawczej komornika na podstawie art. 23 (wyrok SN z 16 marca 2007 r., III CSK 381/2006, LexisNexis nr 1810817, OSNC 2008, nr 2, poz. 28). Powyższe nie oznacza jednak możliwości dokonywania w toku innego postępowania kontroli czynności egzekucyjnych w takim zakresie, jaki jest właściwy dla rozpoznania skargi na czynność komornika. Dopuszczalne jest wyłącznie badanie, czy komornik nie naruszył bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa.

Po drugie Sąd wskazuje, że zgodnie z art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Biorąc zatem pod uwagę, że powód domagał się zwrotu kwoty 689,51 zł jako różnicy między uiszczoną zaliczką a kosztami postępowania egzekucyjnego, rzeczą Sądu było ustalenie jakie są koszty tego postępowania obciążające powoda. Ustalenie to nie wymagało rozstrzygnięcia o zasadności wielu zarzutów podnoszonych przez obie strony, a tylko o tych które pozwalały na ocenę, czy sposób rozliczenia zaliczki, przedstawiony przez komornika w piśmie z dnia 12 kwietnia 2012r., w zakresie w jakim został podtrzymany w niniejszej sprawie, jest prawidłowy.

Dokonując ustaleń faktycznych w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia powyższych roszczeń i oceny powyższych stanowisk stron, Sąd oparł się przede wszystkim na dokumentach przedłożonych do akt niniejszej sprawy oraz znajdujących się w aktach sprawy egzekucyjnej prowadzonej pod sygn. kms 38/12. Pisma, zawiadomienia, protokoły oraz orzeczenia, które zostały sporządzone i wydane w związku z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym pod sygn. kms 38/12 nie budziły wątpliwości co do ich prawdziwości, a nadto nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Zresztą obie strony powoływały się na dokumenty związane z tym postępowaniem, choć niejednokrotnie przypisywały im znaczenia odmienne niż strona przeciwna.

Sąd dokonując ustaleń uwzględnił również zeznania świadka M. W. oraz stron, uznając, że co do zasady w znacznym zakresie znajdują one potwierdzenie w materiale dokumentarnym, a jeśli zachodzą w tym zakresie odstępstwa to nie mają one istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Przesłuchiwane osoby przedstawiały generalnie przebieg zdarzeń z własnego punktu widzenia, akcentując lub przedstawiając pewne fakty, w tym w szczególności przebieg spotkania w dniu 20 marca 2012r. w sposób dla siebie korzystny. Zaznaczyć jednak należy, że rozpoznanie powództwa o zapłatę kwoty 689,51 zł z tytułu nienależnego świadczenia nie wymagało precyzyjnego ustalenia przebiegu tego spotkania, zachowania poszczególnych jego uczestników oraz przyczyn, z jakich nie doszło do wydania pojazdu w tym dniu. Wystarczająca jest niesporna okoliczność, że komornik i dłużnik oraz działające w jego imieniu osoby poróżniły się w kwestii opisu stanu pojazdu, jaki winien znaleźć się w protokole, co skłoniło komornika do zatrzymania pojazdu, powołania biegłego na okoliczność ustalenia stanu pojazdu, a czynności komornika w tym zakresie oraz obciążenie dłużnika kosztami w postaci wynagrodzenia dla biegłego zostały uchylone przez Sąd, który w ramach czynności nadzorczych nakazał niezwłoczne wydanie pojazdu z uwagi na zakończenie postępowania egzekucyjnego. Powód zeznał, że nie podpisywał protokołu z dnia 20 marca 2012r., a podpisał protokół z dnia 27 kwietnia 2012r., natomiast treści tych dokumentów wskazuje, że sytuacja kształtowała się odwrotnie. Treść zeznań powoda mogła wynikać z tego, że nie pamiętał on już dokładnie przebiegu poszczególnych czynności, a także z tego, że przy czynnościach egzekucyjnych nie występował zwykle osobiście, lecz działał przez swoją żonę jako pełnomocnika.

Sąd ustalił również, że postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygn. kms 160/08 zakończyło się jego umorzeniem wobec wyegzekwowania należności i postanowieniem z dnia 28 marca 2008r. komornik ustalił koszty tego postępowania na kwotę 205,99 zł i obciążył nimi dłużnika P. W.. Wprawdzie akta sprawy kms 160/08 zostały już zniszczone, co nastąpiło po upływie okresu ich przechowywania, to przedstawione wydruki komputerowe potwierdzają istnienie powyższej należności. Ponadto strona powodowa nie podważyła powstanie kosztu w postaci opłaty egzekucyjnej ani jej wysokości, a jedynie poddawała w wątpliwość, czy dłużnik został zawiadomiony o wszczęciu egzekucji. Zastrzeżenia te nie znajdują jednak żadnego potwierdzenia w zebranych materiałach dowodowych, z którego

wynika natomiast, że postanowienie obciążające dłużnika kosztami w kwocie 205,99 zł zostało wydane i nie zostało podważone w przewidzianym trybie. Powód również nie kwestionował tego postanowienia ani nie podnosił, że wynikająca z niego należność z tytułu kosztów postępowania została uregulowana wcześniej. Poza sporem było natomiast, że pozwany dokonał zajęcia wierzytelności z tytułu nadpłaty zaliczki w sprawie kms 38/12 na pokrycie kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawie kms 160/08 w kwocie 205,99 zł.

W oparciu o dokonane ustalenia Sąd uznał, że roszczenie powoda o zwrot części zaliczki jest zasadne co do kwoty 483,52 zł.

Zgodnie z art. 410 § 1 k.c. przepisy o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia stosuje się odpowiednio do świadczenia nienależnego. Świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia(§ 2). Przepis art. 411 stanowi, że nie można żądać zwrotu świadczenia:

- 1) jeżeli spełniający świadczenie wiedział, że nie był do świadczenia zobowiązany, chyba że spełnienie świadczenia nastąpiło z zastrzeżeniem zwrotu albo w celu uniknięcia przymusu lub w wykonaniu nieważnej czynności prawnej;
- 2) jeżeli spełnienie świadczenia czyni zadość zasadom współżycia społecznego;
- 3) jeżeli świadczenie zostało spełnione w celu zadośćuczynienia przedawnionemu roszczeniu;
- 4) jeżeli świadczenie zostało spełnione, zanim wierzytelność stała się wymagalna.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że w dniu 9 marca 2012r. na konto komornika został dokonany przelew przez dłużnika w kwocie 1000 zł na pokrycie kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawie kms 38/12. Okoliczność ta oznacza, że pozwany mógł zaliczyć tę wpłatę tylko na koszty tego postępowania, a jeśli były one niższe po stronie powoda powstało roszczenie z tytułu nadpłaty, albowiem w tym zakresie cel świadczenia nie został osiągnięty. Następnie należy ocenić, jakie kwoty i należności wskazywane przez komornika mogą zostać potraktowane jako obciążające powoda. W tym miejscu Sąd podkreśla, że dokonując takiej weryfikacji należy się kierować treścią art. 770 k.p.c. Przepis ten stanowi, że dłużnik powinien zwrócić wierzycielowi koszty niezbędne do celowego prowadzenia egzekucji. Koszt egzekucji ustala postanowieniem komornik. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie stronom oraz komornikowi. Trzeba wobec tego wyraźnie zaznaczyć, że koszty postępowania egzekucyjnego, podobnie jak koszty w sprawach prowadzonych przed sądem, podlegają ustaleniu poprzez wydanie orzeczenia, które rozstrzyga o obowiązku stron w zakresie ich poniesienia. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania winno mieć zatem elementy zarówno przedmiotowe jak i podmiotowe, a to znaczy, że powinno określać wysokość kosztów i obowiązek danej osoby co do ich poniesienia. Wydanie postanowienia w przedmiocie kosztów postępowania ma na celu uzyskanie przez strony informacji o rozstrzygnięciu w tym zakresie oraz umożliwienie im obrony swoich praw, poprzez np. wniesienia skargi na postanowienie. Dopóki komornik nie wyda postanowienia w przedmiocie kosztów procesu, to choćby zostały one poniesione, sam ten fakt nie przesądza o tym, na której stronie ciąży obowiązek ich pokrycia. Dopiero prawomocne, wydane zgodnie z art. 770 k.p.c. postanowienie rozstrzyga o tym kto i w jakim zakresie winien pokryć koszty postępowania. Podkreślić również należy, że rozstrzygnięcie o kosztach postępowania winno być w swojej treści kateryczne, a zatem jednoznacznie określać kwotę i podmiot zobowiązany do zapłaty.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt niniejszej sprawy uznać należy, że postanowienie komornika z dnia 15 marca 2012 r. jest postanowieniem częściowym, rozstrzygającym wyłącznie co do kosztów postępowania egzekucyjnego w kwocie 310,49 zł. Za wiążące orzeczenie w przedmiocie kosztów postępowania nie można uznać zapisu zawartego w punkcie 3, zgodnie z którym zwrot zaliczki nastąpi po uregulowaniu należności za parking nieobjętej tym postanowieniem. Treść tego punktu nie spełnia wymogów pozwalających potraktować go jako rozstrzygnięcie o kosztach za parking zajętego pojazdu, o walorach postanowienia przewidzianego w art. 770 k.p.c. Jednocześnie z akt egzekucyjnych wynika, że komornik nie wydał w późniejszym okresie żadnego postanowienia, które rozstrzygałoby w zakresie obowiązku pokrycia kosztów za parking w kwotach 172,20 zł i 455,10 zł i o osobie obowiązanej do ich pokrycia.

Brak takiego orzeczenia uniemożliwia zakwalifikowanie powyższych kwot jako kosztów postępowania egzekucyjnego obciążających powoda. W konsekwencji stwierdzić należało, że w dacie orzekania przez Sąd w niniejszej sprawie nie występuje podstawa prawna do tego, aby powoda obciążyć kwotami w wysokości 172,20 zł i 455,10 zł, gdyż o należnościach tych komornik nie orzekł, nie są one przedmiotem postanowienia o kosztach egzekucji. Komornik orzekł prawomocnie jedynie co do kwoty 310,49 zł.

Jedynie pobocznie wskazać należy, że obciążenie powoda kosztami za parking pojazdu po dacie umorzenia postępowania egzekucyjnego, a już z pewnością po terminie wyznaczonym na odbiór pojazdu tj. 20 marca 2012r., byłoby niezasadne. Komornik, jak to już zostało wskazane między innymi w postanowieniu Sądu Rejonowego z dnia 20 kwietnia 2012r. sygn. akt IX Co 2380/12 winien niezwłocznie po umorzeniu postępowania egzekucyjnego wydać pojazd dłużnikowi, albowiem z chwilą umorzenia postępowania uchyleniu podlegają wszystkie czynności egzekucyjne. Ten obowiązek komornika jest niezależny od postawy dłużnika. Sporne stanowiska dłużnika i komornika co do stanu pojazdu winny znaleźć odzwierciedlenie w protokole odbioru pojazdu. Komornik nie może natomiast podejmować dalszych czynności wobec majątku dłużnika, mimo zakończenia egzekucji, z obawy przed zgłoszeniem przez dłużnika roszczeń co do stanu pojazdu. Wykluczone jest, aby w celu ochrony swoich praw komornik korzystał ze środków przymusu, gdyż uprawnienia w tym zakresie posiada wyłącznie do prowadzenia egzekucji.

Po odliczeniu kwoty 310,49 zł od zaliczki w kwocie 1000 zł, po stronie powoda powstała wierzytelność z tytułu nadpłaty w kwocie 689,51 zł. Uznać jednak należało, że komornik dokonał skutecznego zajęcia części tej wierzytelności do kwoty 205,99 zł w celu zaspokojenia przysługującej mu należności w kwocie 205,99 zł wynikającej z postanowienia z dnia 28 marca 2008r. wydanego w sprawie kms 160/08.

Niezasadny był zarzut przedawnienia co do kwoty 205,99 zł. Wskazać należy, że postanowienie komornika ustalające koszty procesu jest orzeczeniem w rozumieniu art. 125 § 1 k.c., i wynikające z niego roszczenia przedawnia się z upływem lat 10. Biorąc przy tym pod uwagę treść art. 123 § 1 pkt 1 k.p.c. i art. 124 § 2 k.p.c. dotyczące przerwania biegu przedawnienia i jego skutków, termin ten należy liczyć od dnia uprawomocnienia się postanowienia o ustaleniu kosztów. Skoro do jego wydania doszło w dniu 28 marca 2008r., to w dacie zajęcia wierzytelności, roszczenie z tytułu kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawie kms 160/08 z pewnością nie uległo jeszcze przedawnieniu.

Wobec powyższego od kwoty 689,51 zł należało odjąć również kwotę 205,99 zł zaliczoną w wyniku zajęcia na pokrycie kosztów egzekucyjnych w innej sprawie. Różnica tj. 483,52 zł stanowi przysługującą powodowi wierzytelność z tytułu nadpłaty. Kwotę tę Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda jako kwotę, w jakiej świadczenie powoda jest w aktualnym stanie sprawy świadczeniem nienależnym.

W zakresie roszczenia o odsetki Sąd w oparciu o art. 455 k.c. oraz uwzględniając pismo powoda z dnia 29 marca 2013r. zawierające wezwanie do zwrotu zaliczki oraz pismo pozwanego z dnia 12 kwietnia 2013r. stanowiące odpowiedź na pismo powoda, przyjął, że roszczenie stało się wymagalne w dniu 11 kwietnia 2013r. i odsetki zasądził od dnia następnego. W wyroku omyłkowo wpisano rok 2012 zamiast 2013r., uznając jednak, że omyłka ta wykracza poza zakres art. 355 § 1 k.p.c. nie dokonano jej sprostowania.

Do roszczenia o zwrot nienależnego świadczenia znajduje zastosowania art. 455 k.c. Zgodnie z jego treścią jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Z materiału dowodowego wynika, że powód wezwał pozwanego do zwrotu kwoty 1000 zł pismem z dnia 29 marca 2013r. Brak jest dowodu potwierdzającego datę doręczenia tego pisma pozwanemu, jednakże skoro pozwany w dniu 12 kwietnia 2013r. sporządził odpowiedź na wezwanie, to Sąd uznał, że zostało mu ono doręczone najpóźniej dzień wcześniej i od 12 kwietnia 2013r. pozwany pozostawał w opóźnieniu.

W odniesieniu do roszczenia o zapłatę kwoty 380 zł Sąd uznał, że brak jest podstaw do jego uwzględnienia, albowiem nie zostały wykazane wszystkie przesłanki warunkujące powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej komornika. Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji komornik jest obowiązany do naprawienia

szkody wyrządzonej przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu czynności. Przesłanki odpowiedzialności komornika wynikającej z tego przepisu są następujące:

- musi wystąpić niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie komornika przy wykonywaniu czynności rozumiane jako niezgodność z normami prawa w rozumieniu art. 87 Konstytucji RP, tj. z Konstytucją RP, ustawami, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi oraz rozporządzeniami, a także niezgodność z prawem Unii Europejskiej;
- musi wystąpić szkoda w postaci uszczerbku majątkowego o określonej wysokości;
- między zachowaniem komornika a szkodą musi zachodzić adekwatny związek przyczynowy, tj. taki, gdy szkoda jest typowym następstwem zachowania komornika.

W danym przypadku o ile można przyjąć, iż zachowanie komornika polegające na zatrzymaniu pojazdu po zakończeniu postępowania egzekucyjnego i odmowa wydania pojazdu w dniu 20 marca 2012r. było działaniem niezgodnym z prawem, to nie zostały wykazane pozostałe przesłanki odszkodowawcze. Nie została przez powoda wykazana podnoszona przez niego okoliczność, że w dacie przejęcia samochodu w dniu 6 marca 2012r. miał on sprawne akumulatory. W protokole zajęcia ruchomości zapisano, że brak było możliwości uruchomienia pojazdu i wyświetlenia stanu liczników, co może wskazywać na to, że już wówczas akumulator nie działał. Przedstawione przez powoda nagrania ze spotkania w dniu 20 marca 2012r. nie pozwalają na przyjęcie, że w tym dniu doszło do uruchomienia pojazdu T. (...) należącego do powoda. Sąd pominął zgłoszony przez powoda dowód w postaci protokołu oględzin k. 142-145, albowiem brak w dniu 29 lutego 2012r. adnotacji o tym, że akumulatory nie są sprawne nie ma znaczenia dla ustalenia, czy w dacie przejęcia pojazdu były one sprawne. Niewątpliwym jest natomiast, że najpóźniej w dacie sporządzenia opinii przez biegłego tj. 20 kwietnia 2012r. akumulatory w pojeździe nie były sprawne. Ten fakt nie może przesądzać jednak o odpowiedzialności pozwanego za szkodę odpowiadającą kosztom zakupu nowego akumulatora. Nawet bowiem przyjmując, że w chwili przejęcia akumulator był sprawny, a przestał działać przed wydaniem pojazdu dłużnikowi, to brak jest materiału pozwalającego na ustalenie, że do uszkodzenia akumulatora doszło wskutek długiego okresu postoju pojazdu. Zdaniem Sądu jest to wyłącznie hipoteza, jednakże ustalenie istnienia związku między tymi okolicznościami wymagałoby skorzystania z wiadomości specjalnych, natomiast powód nie podjął inicjatywy dowodowej w tym zakresie. Powód nie wykazał również, że uszkodzenie akumulatora było tego rodzaju, że koniecznym była jego naprawa. Nie jest natomiast wykluczone, że akumulator uległ jedynie wylądowaniu, a przeprowadzeniu odpowiednich czynności mógł być dalej eksploatowany. Powód nie przedstawił akumulatora, który według jego zarzutu uległ uszkodzeniu, nie udowodnił, że konieczna była jego wymiana. Zdaniem Sądu zeznania powoda i świadka M. W., z uwagi na ich osobiste zainteresowanie wynikiem procesu, nie mogły być uznane za wystarczające.

Zachodzą również wątpliwości co do tego, czy kwota ujęta w fakturze przedstawionej przez powoda na dowód zakupu nowego akumulatora, odpowiada wysokości szkody, jaka mogła powstać. Faktura została wystawiona prawie 5 miesięcy po odbiorze pojazdu, a dane nabywcy nie pokrywają się z danymi osobowymi powoda, co poddaje w wątpliwość, czy nabyty towar został użyty w pojeździe powoda, a cena w kwocie 380 zł pokryta przez powoda. Są to jednak dodatkowe zastrzeżenia, albowiem decydujące o oddaleniu żądania zapłaty kwoty 380 zł jest brak wykazania, że między zachowaniem pozwanego polegającym na niezgodnym z prawem przetrzymywaniem pojazdu po 20 marca 2012r. a uszkodzeniem akumulatora zachodzi adekwatny związek przyczynowy.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zapadło na podstawie art. 100 k.p.c. po ich stosunkowym rozliczeniu odpowiednio do zakresu, w jakim powód utrzymał się z roszczeniem, czyli w 45 %. Do kosztów powoda należy opłata od pozwu w kwocie 54 zł. Po stronie pozwanego powstały koszty w postaci wynagrodzenia pełnomocnika procesowego i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Wysokość wynagrodzenia dla pełnomocnika Sąd ustalił w wysokości dwukrotności stawki minimalnej określonej w § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (..) (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 490). Sąd częściowo uwzględnił wniosek strony pozwanej uznając, że nakład pracy pełnomocnika w niniejszej uzasadniał przyznanie wynagrodzenia

w podwyższonej stawce i miał tu na względzie ilość wyznaczonych posiedzeń w celu rozpoznania sprawy, aktywność pełnomocnika pozwanego w sprawie, sporządzenie przez niego scenogramów nagrań przedłożonych przez powoda. Z drugiej strony Sąd miał na względzie, że sprawa nie była skomplikowana pod względem faktycznym, a sama wysokość minimalnej stawki będącej podstawą ustalenia wynagrodzenia dla pełnomocnika nie może stanowić podstawy do przyjęcia wielokrotności tej stawki. Powodowi należał się zwrot kwoty 24 zł (45 % z 54 zł), a pozwanemu 207 zł (55 % z 377 zł) co po wzajemnym rozliczeniu dało kwotę 183 zł.

Mając powyższe na względzie Sąd orzekł jak w sentencji.

SSR Joanna Suchecka